

Kopitarjev

GLAS

Številka 5, junij 2021
www.vodice.si

25. seja Občine
Vodice 4

Slovenija, vse
najboljše 6

Intervju: ZA
Roman
Černivec 9

DU Vodice 14

Spominsko
obeležje
Jerneju
Kopitarju 16

Oratorij 18

Praznični junij

In je zavel praznični duh. Vsaj tako bomo, upam, lahko rekli ob koncu meseca, ko praznuje naša država 30-letnico svoje neodvisnosti. Nima vsak narod svoje države, nima vsaka država ponosnih državljanov, nima vsak narod jezika, ki bi bil eden od uradnih jezikov Evropske unije.

Z vsem tem se lahko pohvali Slovenija, mlada država, ki je pred tremi desetletji ponosno stopila na samostojno pot, čeprav so se tisti, ki so to pot tlakovali, zavedali, da ne bo lahko, številni med njimi so vedeli, da bo treba državo braniti s silo in da bo morda vojna dolgotrajna in zaznamovana z žrtvami. A je bilo vredno, čeprav pot še ni povsem končana, saj država ves čas potrebuje modre voditelje in odgovorne državljane. Enega od teh smo povabili tudi v osrednji intervju, verjamem, da boste z veseljem prebrali njegove spomine na osamosvojitveno vojno. V osrednjem članku pa delimo z vami pogled nekaterih občinskih svetnikov na Slovenijo, zastavili smo jim namreč vprašanje, kako državo vidijo v prihodnje. Odzvala se je približno polovica svetnikov in zapisala svoje razmišljanje, iz katerega veje veliko različnih čustev in opažanj. Če rečemo, da so občinski svetniki tisti, ki sooblikujejo našo lokalno skupnost v trenutnem obdobju, pa lahko rečemo, da imamo v Vodica velika takih, ki so sooblikovali to skupnost v zgodovini in nanje smo še kako ponosni. Eden izmed teh je v Repnjah rojeni Jernej Kopitar, po katerem občinsko glasilo nosi tudi ime, pred dnevi so mu na Dunaju postavili obeležje, o čemer prav tako poročamo v tokratni številki. Sicer pa se pozna, da je koronavirus v maju in juniju precej manj razširjen, saj so društva znova obudila svoje dejavnosti. Tako poročamo o pohodnikih, o teku na Rašico, o organizaciji letošnjega oratorija, o aktivnostih vrtca, skratka, junij diši po počitnicah in prav je tako. Verjamem, da boste mnogi med vami izkoristili te lepe sončne dni za izlet v naravo, morda pa tudi za obisk katere od kulturnih prireditev, ki so od jeseni čakale na sprostitev ukrepov in na obiskovalce. Če se dogajajo na prostem, pogoj PCT (preboleli, cepljeni ali testirani) ne velja, zato upamo, da bo tudi organizatorjem vreme lepo služilo, da bodo lahko svojo ustvarjalnost delili z glasbe željnimi obiskovalci. Teh bodo še posebej veseli vsi, ki pripravljajo prireditev ob dnevu državnosti, le vzemite si čas in jo obiščite.

Lepo praznovanje in lepe počitnice, nova številka Kopitarjevega glasa bo v vaših nabiralnikih spet konec avgusta.

TANJA DOMINKO
Odgovorna urednica

Uvodnik	2
Hišni imenik	3
Občinski svet	4
Osrednji članek	6
Intervju	9
Društveni utrip	12
Dogodki	16
Koristno	22
Obvestila	26

Javno občinsko glasilo Kopitarjev glas je vpisano v razvid medijev pri Ministrstvu za kulturo Republike Slovenije pod zaporedno številko 462.

Izdajatelj: Občina Vodice, Kopitarjev trg 1, Vodice

Glasilo prejmejo vsa gospodinjstva in pravne osebe v občini brezplačno.

Izhaja mesečno v 1650 izvodih.

Odgovorna urednica: Tanja Dominko

Pomočnica urednice: Monika Kubelj

Uredniški odbor: Helena Čerin, Monika Kubelj, Ajda Batistič, Natalija Golob

Lektor: Grega Rihtar

Fotografije: Tina Kosec in ostali

Celostna grafična podoba: Rok Štupar

Prelom in oblikovanje: ExoGraf, Janez Hočevnar s.p.

Tisk: Kubelj d.o.o.

Datum natisa: junij 2021

Naslov uredništva: Kopitarjev trg 1, 1217 Vodice

Elektronski naslov: kopitar@vodice.si, telefon: 031 500 018

Javno občinsko glasilo Kopitarjev glas na spletu: www.vodice.si

Sporočilo bralcem: Odgovorna urednica si pridržuje pravico do objave ali neobjave, krajšanja, povzemanja ali delnega objavljanja nenaročenih prispevkov v skladu s prostorskimi možnostmi. Izjema so odgovori in popravki objavljenih informacij, ki bi lahko prizadeli posameznikovo pravico ali interes, kot to določa zakon. Vsi prispevki morajo biti opremljeni s polnim imenom in naslovom odgovorne fizične osebe (tudi v primeru institucij, organizacij, strank, društev ipd.) ter po možnosti s telefonsko številko, na kateri je mogoče preveriti avtentičnost avtorja. Zaradi različnih datumov izida bomo vaše prispevke objavili, kolikor hitro bo mogoče.

Občina Vodice

Kopitarjev trg 1, 1217 Vodice

POSLOVNI PROSTOR

Škofjeloška cesta 7
1217 Vodice
T: 01 833 26 10
obcina@vodice.si
Uradne ure vložnice: ponedeljek, torek in četrtek od 8. do 16. ure, sredo od 8. do 17. ure in petek od 8. do 15. ure
Uradne ure občinska uprava: ponedeljek in petek od 10. do 12. ure, sredo od 10. do 12. ure in od 14. do 17. ure.
Sporočanje okvar na omrežju javne razsvetljave: vsak delovni dan med 8. in 16. uro.
T: 01 833 26 15 ali 01 833 26 10, komunala@vodice.si.

Javno podjetje Komunala Vodice, d. o. o.

Poslovanje s strankami: T: 01 833 25 00, uradne ure v prostorih javnega podjetja (Dom krajanov, Utik 1), ob ponedeljkih in petkih med 9. in 12. uro, ob sredah med 9. in 12. ter 14. in 17. uro.

Dežurna terenska služba: GSM: 051 622 282.

Medobčinski inšpektorat

Uradne ure na sedežu inšpektorata, Mengeška cesta 9, Trzin, vsak ponedeljek in sredo med 9. in 11. uro; v prostorih Občine Vodice vsak ponedeljek med 9. in 11. uro.

Po predhodnem dogovoru na T: 01 564 47 20.

Osnovna šola Vodice

Ob šoli 2, 1217 Vodice
T: 01 833 25 11 in 01 832 41 95
E: projekt2.osljvo@guest.arnes.si

Vrtec Vodice

vodice@vrtec-vodice.si
Poslovni čas:
Vrtec Škratek Sviti Vodice: 5.45-17.00, enota Skaručna: 6.30-16.30 in enota Utik: 6.30-16.30.

Knjižnica Vodice

Škofjeloška 7, 1217 Vodice
T: 01 308 52 30, E: vodice@mkj.si
Poletni delovni čas:
TOR: 12.30-19.00
SRE: 12.30-19.00
PET: 12.30-19.00
PONEDELJEK, ČETRTEK, SOBOTA IN NEDELJA: ZAPRTO

Telekom Slovenije

Prijava napak in tehnična pomoč, T: 080 10 00.

Dimnikarska služba

Zakon o dimnikarskih storitvah (Ur. l. RS, št. 68/2016) določa izvajanje dimnikarske službe na podlagi licenc. Seznam dimnikarskih družb z dovoljenjem

in dimnikarjev z licenco, opis postopka zamenjave dimnikarske družbe ter odgovore na pogosta vprašanja najdete na spletni strani Ministrstva za okolje in prostor: http://www.mop.gov.si/si/delovna_podrocja/dimnikarska_dejavnost/
Dimnikarstvo Uroš Verač s.p., GSM: 041 529 563

Začasni zbirni center za ločeno zbiranje odpadkov

Lokacija: pri čistilni napravi Vodice (dostop s Kamniške ceste ali ceste Vodice-Bukovica);
Uradne ure: sredo od 13. do 16. ure
sobota od 9. do 12. ure
(ob praznikih oz. dela prostih dneh je zbirni center zaprt)

ENSJET – brezplačno energetsko svetovanje za občane

Lokacija: občinska sejna soba nad pošto v Vodicah.
Naročanje strank vsak delovni dan med 8. in 15. uro na T: 01 833 26 10 (sprejemna pisarna Občine Vodice).
Uradne ure: po dogovoru s svetovalcem.

Pošta Vodice

Delovni čas: ponedeljek, sredo in petek od 9. do 12. in od 13. do 16. ure. Torek in četrtek od 9. do 12. in od 15. do 18. ure. Sobote, nedelje in prazniki zaprto.
T: 030 718 462.

Zemeljski plin - Petrol d. d.

Informacijska pisarna Vodice:
uradne ure v prostorih občinske sejne sobe nad pošto v Vodicah, vsako prvo delovno sredo med 18.30 in 19.30 (vodja informacijske pisarne Boštjan Zupančič). T: 01 471 44 90, GSM: 041 577 813.

Zavod za gozdove Slovenije

Območna enota Ljubljana, Krajevna enota Ljubljana, Revir Vodice: uradne ure v prostorih občinske sejne sobe nad pošto v Vodicah vsak četrtek med 7. in 9. uro (revirna gozdarka Nina Iveta), GSM: 041 657 224.

Kmetijska svetovalna služba

Uradne ure kmetijske svetovalke za področje občine Vodice, Mojce Lovšin so vsak ponedeljek, sredo in petek od 8. do 10. ure v prostorih kmetijske svetovalne službe v KZ Medvode (Cesta ob Sori 11); v prostorih Občine Vodice, ali na terenu, pa le po predhodnem dogovoru in po presoji nujnosti zadeve.
TEL.: 01 361 82 86, GSM: 041 310 180
e- naslov: mojca.lovsin@lj.kgzs.si.

Elektro Ljubljana, d. d.

Sporočanje okvar na omrežju: T: 01 230 40 02
Informacijska pisarna DE Ljubljana okolica Podrečje 48, Domžale, T: 01 230 47 00
Delovni čas informacijske pisarne: pon. in pet. med 8. in 12. uro, sre. med 12. in 16. uro.
Nadzorništvo Kamnik
Ulica Kamniško-zasavskega odreda 6a, Kamnik.
T: 01 230 47 60
Prijava na brezplačno storitev obveščanja o načrtovanih izklopih na distribucijskem omrežju: <https://www.elektro-ljubljana.si/1/O-omrezju/>
Obvestila-o-izklopih/ Obvescanje-o-izklopih.aspx

Patronažna služba

Višji medicinski sestri Majdo Podgoršek in Marijo Čuk dobite vsak delavnik med 7. in 9. uro v zdravstvenem domu. T: 01 833 22 36.

Lekarna

Lekarna Komenda, podružnica Vodice
Delovni čas: ob ponedeljkih in sredah od 12. do 19. ure, torek, četrtek in petek od 8. do 12. ure in od 14. do 18. ure. Sobota zaprto. T: 01 832 43 20.

Pomoč na domu

Izvajalec storitve pomoč in nega na domu na področju občine Vodice je Comett, Zavod za pomoč in nego na domu. Uradne ure za občane občine Vodice glede pomoči in nege na domu so v pisarni zavoda na naslovu Tbilisijska 57b, 1000 Ljubljana. Več informacij lahko dobite po telefonu na številki 01 721 10 21, elektronskem naslovu kristina.kobe@comett.si ali spletni strani www.comett-zavod.si.

Splošna ambulanta

Dr. Dragan Grujičić, T: 01 832 40 88
Sprejemni čas: PON: 13.00-17.30
TOR: 7.00-11.30
SRE: 13.00-17.30
ČET: 7.00-11.30
PET: 7.00-11.30

Zobozdravstvena ordinacija

Leopoldina Kranjec dr. dent. med., T: 01 832 42 93
Delovni čas: PON: 12.00-18.00
TOR: 7.00-13.00
SRE: 12.00-17.30
ČET: 7.00-13.00
PET: 7.00-11.30

Barbara Ražen s.p., dr. dent. med. T: 01 832 35 44

Delovni čas: PON: 13.00-19.00
TOR: 8.00-13.00
SRE: 12.30-18.30
ČET: 8.00-13.00
PET: 7.00-12.00

Zavetišče za živali

Zavetišče Meli Trebnje, Repče 10, 8210 Trebnje; vodja Dušan Hajdinjak, GSM 031 331 336.

Pogrebni Dvorje, d. o. o.

Dvorje 13, 4207 Cerklje na Gorenjskem. Dežurna služba podjetja je dosegljiva 24h na dan na mobilni številki 041 624 685 ali 070 443 902 ter prek elektronske pošte pogrebni@t-2.si.

Najdba poginule (domače ali divje) živali na / ob cesti

Če na / ob cesti opazite povoženo (domačo ali divjo) žival, o lokaciji najdbe obvestite pristojno službo za odstranjevanje poginulih živali na dežurno številko Nacionalnega veterinarskega inštituta, ki izvaja javno službo veterinarsko higienske službe: 01 477 93 53. (Odvoz trupa poginule živali se ne zaračunava.)

25. redna seja Občinskega sveta Občine Vodice

OBČINA VODICE

✍ HELENA ČERIN

Na majski seji občinskega sveta so vodiški svetniki največ pozornosti namenili drugi obravnavi predloga odloka o javno-zasebnem partnerstvu za izvedbo projekta »Kopitarjev center«. Svetniki so predlog podprli in tako zagotovili pravno podlago za iskanje zasebnega investitorja, ki bi zgradil osrednje kulturno, upravno in trgovsko središče v občini.

Poleg tega so na seji obravnavali še strategijo za področje staranja in sožitja med generacijami v občini Vodice, potrdili predlog spremembe cene storitve pomoč družini na domu – ta je po novem nekoliko višja. Seznanili so se tudi s podrobnim prostorskim načrtom (OPPN) za izgradnjo novih sedmih stanovanjskih objektov v Repnjah (Benko).

V razpravi o sprejemanju odloka za iskanje zasebnega partnerja za Kopitarjev center so imeli občinski svetniki, predvsem iz vrst svetniške skupine NSi, pomisleke glede pripravljene vsebine odloka. **Anton Kokalj** je tudi tokrat predlagal umik točke iz dnevnega reda seje, ker niso bili v celoti upoštevani predlogi ministrstva za finance. Pri tem ga je podprl tudi **Tilen Jeraj** in izrazil pomi-

slek, ali je investicija za občino sploh finančno vzdržna. Točka je po glasovanju ostala na dnevnem redu, a tudi v razpravi so bili občinski svetniki zaskrbljeni, predvsem glede opredelitve stavbne pravice za javni del in lastninske pravice za zasebni del projekta.

Anton Kosec je dejal, da je v odloku varovalka, in sicer 13. člen odloka, ki daje občinskemu svetu možnost, da zavrne potrditev koncesijske pogodbe, če bi bilo to potrebno. Župan **Aco Franc Šuštar** je povedal, da postopki za gradnjo Kopitarjevega centra potekajo že od leta 2012. Vsi postopki so bili izvedeni zakonito in transparentno, vključno z odlokom o javno-zasebnem partnerstvu. **Dr. Boštjan Ferk** z Inštituta za javno-zasebno partnerstvo, ki je pripravil odlok, pa je občinskim svetnikom odgovoril, da predlog ministrstva, da bi v odloku določili, da koncesionar stavbne pravice ali vloženih zemljišč ne bi mogel zastaviti za pridobitev virov financiranja, ni v skladu s stavbnopravnim zakonikom, saj bi s tem tveganje financiranja ostalo na občini.

Čeprav so bili v razpravi izraženi številni pomisleki glede gradnje Kopitarjevega centra, je prevladalo mnenje, da Vodice takšen objekt nujno potrebujejo. Zato je večina svetnikov odlok podprla.

Dr. Jože Ramovš z Inštituta Antona Trstenjaka za gerontologijo in medgeneracijsko sožitje sta občinskemu svetu predstavila študijo in razvojni načrt za področje staranja in sožitja med generacijami v občini Vodice. V strategiji je načrtana smer, da bo občina še bolj prijazna do starejših, družin in da bo skrbela za povezanost med vsemi generacijami. Strategija je tudi osnova za črpanje domačih in evropskih sredstev za investicije in vzpostavitev pogojev za zdravo staranje, dolgotrajno oskrbo v skupnosti in krepitev solidarnostnega sobivanja v njej.

Dr. Ramovš je dejal, da – glede na trende – v občini Vodice potrebuje dolgotrajno oskrbo blizu 200 ljudi, od tega 50 v oskrbovalnih ustanovah in 150 v domači oskrbi. Skoraj 1000 prebivalcev po 60. letu starosti potrebuje sodobne programe za zdravo in aktivno staranje, vsi občani pa vzgojo za krepitev medgeneracijskega sožitja.

Prva prioriteta pri tem je sodoben dom za starejše občane, in sicer za približno 50 stanovalcev, z zagotovljeno intimnostjo za večino stanovalcev in tesno vpetostjo v lokalno skupnost. Hkrati bo predstavljal središče dolgotrajne oskrbe za celoten kraj.

OBČINA VODICE

V razpravi sta občinska svetnika Anton Kokalj in Milan Čebulj ocenila koncept kot dober, a sta pogojevala zavezo občine za uresničitev referendumске volje ter izpostavila, da mora biti dom prednostno namenjen domačinom. Tilda Jeraja pa je zanimalo, ali ima občina že zagotovljeno zemljišče za postavitev doma. Anton Kosec je odgovoril, da je določeno v občinskem prostorskem načrtu, kje takšne zgradbe lahko stojijo in da bo zraven Kopitarjevega centra.

Občinski svet je potrdil tudi cene socialno varstvene storitve pomoč družini na domu za leto 2021. Te bodo po novem 16 cen-

tov višje na uro med delovniki in 20 centov višje med prazniki. Med delovnikom je nova cena storitve za uporabnika 6,04 EUR (ob upoštevanju subvencije občine), subvencija občine Vodice pa znaša 70 % cene, to je 15,07 EUR na efektivno uro. Ob nedeljah cena za uporabnika znaša 8,44 EUR, subvencija občine je 20,68 EUR, praznična ura pa znaša 9,13 EUR za uporabnika in 22,28 EUR subvencionira občina.

Občinski svetnik **ddr. Tomaž Gyergyek** je v razpravi predlagal, da bi bilo v prihodnje smiselno razmišljati še o kakšni konkurenčni ponudbi.

Občinski svetniki so se še seznanili z dopolnjenim osnutkom za predvideno gradnjo petih prostostojećih stanovanjskih stavb in enega dvojčka z delno že urejeno komunalno infrastrukturo v spodnjih Repnjah. V OPPN je predvideno enotno oblikovanje, izbor materialov in barv. Dostop in dovoz do predvidene pozidave bo zagotovljen z občinske ceste Benko (Repnje).

Občinski svetniki so predlog sprejeli in tako prižgali zeleno luč za 30-dnevno javno razgrnitev. Podroben zapisnik s seje lahko preberete na spletni strani občine www.vodice.si.

**ISKRENE ČESTITKE
OB DNEVU DRŽAVNOSTI!**

OBČINA VODICE IN VRTEC ŠKRATEK SVIT VODICE
V SREDO, 23. 6. 2021, OB 18. URI
VABITA NA PROSLAVO OB
**30-LETNICI DNEVA
DRŽAVNOSTI IN 60-LETNICI
VODIŠKEGA VRTCA.**
PRAZNUJMO SKUPAJ!

Slovenija, vse najboljše za tvojih 30 let!

 TANJA DOMINKO

25. junija se bomo spomnili 30. obletnice sprejetja Zakona za urešničenje Temeljne ustavne listine o samostojnosti in neodvisnosti Slovenije, Deklaracije o neodvisnosti in več drugih zakonov, ki so bili podlaga, da je Slovenija lahko razglasila svojo neodvisnost od Jugoslavije. Novi so bili tudi državni simboli: himna, grb in zastava. Številni med nami se dobro spominjamo teh slovesnih trenutkov razglasitve na ljubljanskem Trgu republike, kjer se je zbrala velika množica ponosnih in ganjenih Slovencev. Samostojnost ni bila podarjena, niti zastonj, treba jo je bilo ohraniti in ubraniti, saj se je kmalu začel napad jugoslovanske vojske.

Za zbornik Dediščina ljudi in krajev se je teh dogodkov spominjal Franc Durič, tedanji policist v Vodica, ki so bile ogrožene prav zaradi bližine letališča. Spominja se, da jih je postalo strah tedaj, ko so raketirali televizijski oddajnik na Krvavcu, saj bi raketa lahko zašla in povzročila škodo na objektih ali koga ranila, morda celo vzela življenje. Posebej se spominja, ko je moral kot miličnik usmerjati promet, torej tudi tanke, ki so se premikali proti Brniku. Opazil je, da nekateri tankov niso resno jemali, vrivali so se med njih, a so kmalu spoznali resnost situacije. Tudi domačini so se zbrali ob cesti in spremljali dogajanje, miličniki, med njimi tudi Durič, pa so pazili, da so se zbrani vedli odgovorno in da s svojo prisotnostjo niso nikogar izzivali in da niso ogrožali svojega premoženja.

Spominja se, da so nekateri občani ponudili svoja tovorna vozila za barike, menda jim je bila obljubljena odškodnina, a je niso nikoli dobili. Nekateri občani so se pridružili tudi Manevrski strukturi narodne zaščite, Civilni zaščiti in Teritorialni obrambi. Med drugimi je bil poveljnik odreda Teritorialne obrambe z nalogo blokade vojašnice v Šentvidu Brane Podboršek, ki je bil za svojo aktivnost leta 1992 odlikovan s častnim znakom svobode Republike Slovenije z naslednjo utemeljitvijo: »Za izjemne zasluge pri obrambi svobode in uveljavljanju suverenosti Republike Slovenije.« Vojna za Slovenijo na območju občine ni pustila večjih posledic, se pa še vsi spominjamo sirene, ki je oznanjala preplah in umik v zaklonsišča. Zase, ki sem bila tedaj še najstnica, lahko rečem, da še zdaleč ni bilo prijetno, strah, da bi res prišlo do napada, da bi bila ogrožena naša življenja, da bi morali bežati, je bil prisoten ves čas, klet je bila založena z osnovnim živežem, a na srečo se je vojna končala v relativno kratkem času in lahko smo v polnosti zaživelj svojo samostojnost in suverenost. Zato je prav, da se letošnje obletnice spomnimo s ponosom in

hvaležnostjo za vse, ki so tedaj soustvarjali našo prihodnost in omogočili, da pot nadaljujemo v miru in sodelovanju za skupno dobro. Kaj bi naši državi zaželeli ob njenem jubileju, sem vprašala občinske svetnike. Vsi se niso odzvali, a nekaj zapisov lahko preberete.

Tilen Jeraj

Vse življenje sem bil in sem zelo optimističen glede prihodnosti. Po dveh letih dela v lokalni politiki imam občutek, kot da je slovenska lokalna politika postala eksperiment dr. Johna B. Calhouna, utemeljitelja »vedenskega telesa« v prevodu »vedenjski umivalnik«.

Dejstvo je, da je lokalna politika zaradi vpetosti v EU postala tako kompleksna kot mednarodno pravo. Gradiva za seje je tudi po več kot 500 strani zakonskih in podzakonskih aktov, žal vzame branje vse preveč časa. Včasih se sprašujem, ali ga nekateri svetniki sploh preberejo. Posledica tega je, da člani občinskega sveta, ki imajo dobre ideje, ostanejo tihi.

S tem se izgubijo dobre ideje in za zunanji svet je situacija videti, kot da obstajata samo dve strani. Tisti,

ki pregledajo gradivo, in tisti, ki ga preberemo, komentiramo in predlagamo dopolnitve. Tak način dela ne vodi nikamor. Želja številnih članov občinskih svetov, članov krajevnih skupnosti ... po Sloveniji in Evropi za prihodnjih 30 let je, da bi premagali to tako imenovano klansko miselnost, da bi prenehali obremenjevati mlade s preteklostjo in jim tako pustili, da se svobodno odločajo in prosperirajo. To pa je tudi temelj vsake uspešne lokalne skupnosti, povezanosti v dobrem in slabem, samo tako lahko uspemo.

Milan Čebulj

Slovenija je moja dežela, želim si, da bo šel razvoj v smeri, da bo omogočeno sobivanje med vsemi državljani. Da bodo socialne razlike ostale čim manjše in da revščine v Sloveniji ne bi poznali. Razmišljajmo pozitivno in tudi življenje bo lepše. Lepo praznovanje vam želim.

Jaka Šimnovec

Slovenija je najboljša država, ki si jo lahko predstavljamo, nanjo smo lahko ponosni, nanjo se lahko zanesemo in je kot naša domovina podobna materi, ki zna odpuščati naše napake. Včasih me spreleti bojazen, da si samostojne države zaradi svojega ravnanja pravzaprav ne zaslužimo. Kot družba smo razdvojeni, delimo se na leve in desne, bliže nam je bodisi ruralno ali urbano okolje, in smo strokovnjaki na področju izoblikovanja predsodkov, ki se sprevržejo v stereotipe, zaradi katerih se »naši« niti pripravljani niso pogovarjati z »vašimi«, kaj šele sodelovati. To me žalosti.

Na to prav gotovo vpliva zgodovina, ob kateri se moramo zavedati vseh njenih dobrih, pa tudi slabih plati,

vendar to ne sme postati ovira v razvoju naše prihodnosti. Ljudje smo si različni, imamo različne poglede, različna porekla – tega se moramo zavedati in moramo biti ponosni na to. Ljudje niso politika in ljudje si ne želijo prepira.

Če poskušamo odmisлити razlike, ki nas ločujejo, se moramo osredotočiti na našo prihodnost in graditi na stvareh, ki nas združujejo. Svetla točka v tem so dosežki naših športnih asov. Vsi si želimo sonaraven razvoj, prehod v zeleno energetske samoskrbo, tehnološki preboj in socialno varnost. Doseči pa moramo konsenz, določiti ceno, ki smo jo pripravljani plačati za doseganje teh ciljev in na tem graditi – tako kot s(m)o dosegli in si zaželeli samostojnosti ali vstopa v EU, kjer smo nastopili enotni. In prav to, enotnost, želim Sloveniji v prihodnjem desetletju in v prihodnosti.

Maja Drešar

30 let je že od rojstva naše Slovenije. Želim si, da bi se vsi skupaj spomnili složnosti, s katero smo vstopili v neodvisnost in miselnost prenesli v sedanost. Poskrbimo, da se bomo razvili v sodobno evropsko državo, vse možnosti imamo. Naučimo se poslušati mlajšo, neobremenjeno generacijo! Veliko nam imajo povedati in svetovati, kako doseči ta cilj. Slovenija, vse dobro ti želim!

Branko Bogovič

Prihajam iz generacije, ki je videla in doživela obe državi. Tako prejšnjo kot sedanjo, v obeh sem preživel približno polovico svojega življenja, tako da sem si lahko ustvaril realno sliko in mnenje o obeh državah. V obeh so bile lepote in prednosti

pred drugo, socializem je imel bolj socialno noto, skrb za človeka, materialno ni bilo tako pomembno, vsi smo imeli približno enako, ni pa bilo osebne svobode, vse je bilo podrejeno enoumju in kultu osebnosti.

V današnji Sloveniji, takšni, kot jo poznamo sedaj, smo pa sicer dobili navidezno osebno svobodo, ki pa nam je bila dana v zameno za novo religijo potrošništva in kapitalizma, ki ga sedaj doživljamo v najbolj realni in kruti verziji. Tako do nas kot ljudi in do okolja in narave, v kateri živimo.

Sedaj v teh novih časih nam je korona pokazala in dokazala, da nam očitno kot človeštvu ne gre najbolje in da sploh ni pomembno, ali smo živeli na levi ali na desni strani. Oba sistema, v katerih smo živeli in sedaj živimo, sta v osnovi zgrešena in napačna, ker v svojem delovanju ne upoštevata in nimata vgrajene ljubezni, svobode, poguma in najpomembnejšega, to je sočutja do vseh ljudi enako in do narave.

Sedaj živimo v strahu, manipulacijah, pravih in ne pravih informacijah, pritiskih, vsi si želimo in želijo v t. i. normalo. Vsi pa vemo in čutimo, da te iste normale, ki jo poznamo in smo jo poznali, ne bo več, in nobeno cepljenje ali karkoli drugega ne bo pripomoglo k vrnitvi v normalo, žal ali pa na srečo. Zgodovina nam bo šele povedala in pokazala, v katero smer gremo in smo šli tako Vodičani, Slovenci in ves svet.

Živeti bomo morali v skladu s temi moralnimi, osebnimi in človeškimi normami, ki sem jih navedel in naštel zgoraj, in takšno Slovenijo si v prihodnosti želim, ne levo ne desno, ampak pravično, sočutno in pošteno. Seveda se 100-odstotno zavedam, da

mora na to pot kreniti vsak najprej prvi, sam in zase.

Anton Kokalj

Moje želje za Slovenijo so, da bi postala svobodna in vedno bolj neodvisna od starih struktur in totalitarne miselnosti, ki še vedno živi in je tako vir cenzure in samocenzure v celotni družbi. Demokratični in evropski okvir nam dajeta neslutene možnosti osebnega in skupnega razvoja, vendar samo s spremembo miselnosti. Želim si, da bi se ne nadaljevalo vedno vidnejše uveljavljanje interesa ožjih skupin namesto normalnega demokratičnega vodenja države in občin ter da bi se pojmovanje vladanja bolj premaknilo iz drže »lastnjenja« v držo »služenja« za potrebe ljudi.

Tomaž Gyergyek

Ob tako slavnostnem trenutku, kot je 30. obletnica neodvisnosti, smo Slovenci in vsi državljani naše države lahko upravičeno ponosni na vse dosežke na raznih področjih. Goto-

vo pa ni vse tako, kot smo si zamišljali pred tridesetimi leti, da bo. Ob 30. obletnici neodvisnosti si zato želim, da bi nam uspelo preprečiti, da bi si še naprej državo vse bolj prisvajale različne interesne skupine, in da bi postala res država slovenskega naroda in vseh državljanov. V tem trenutku je po mojem mnenju odlično voščilo četrta kitica pesmi, katere sedma kitica je sicer tudi uradna himna:

*Edinost, sreča, sprava
k nam naj nazaj se vrnejo;
otrók, kar ima Slava,*

*vsi naj si v róke sežejo,
de oblast
in z njo čast,
ko préd, spet naša boste last!*

Žiga Janežič

Želim si Slovenije, ki bo dala prednost volji državljanov pred osebnimi interesi. Ki bo dala priložnost različnim nazorom.

Ki bo znala poslušati, skušala razumeti in iskala sporazum namesto konflikta. Ki bo znala gledati naprej, namesto nazaj in bo postala in ostala v ponos tistim, ki tu živimo.

Spoštovane in spoštovani.

Pred nami je dan državnosti. Zato se spodobi, da za veličastnih 30 let naše Slovenije to tudi vsem pokažemo. Dokažimo, da lahko ponovno stopimo skupaj in skupaj proslavimo ta pomemben dan. Okrasimo svoje domove, na okna postavimo lepo cvetje, očistimo okolico svojega doma in ponosno, spoštljivo in z ljubeznijo izobesimo slovensko zastavo.

Veselo praznovanje v barvah naše trobojnice.

Živela Slovenija!

URBAN KOGLAR

Slovenija, kaj si se naučila v teh letih?

MONIKA KUBELJ
TINA KOSEC, ZASEBNI ARHIV

V življenju človeka je 30 let veliko, v obstoju države malo. Tako zelo smo si jo želeli, lastno domovino. Zdaj, po treh desetletjih, so mnena precej bolj neenotna kot takrat ob referendumu. Marsikaj nam je šlo odlično od rok, kakšno reč smo spustili mimo, veliko se moramo še naučiti in se učimo sproti. Predstavljamo dva zanimiva pogovora, ki se dotikata aktualne obletnice. Občan Roman Černivec je bil v njen nastanek aktivno vključen, Mateja Vinšek (nekoč Rajterič) se je odločila in si pred leti poiskala novo domovino.

Pred tridesetimi leti ste se za lastno državo borili dobesedno, ne samo v mislih. Ste namreč vojni veteran. Kako se spominjate tistih časov?

Trideset let je v človekovem življenju veliko časa, vendar se tistega obdobja še dobro spominjam. Takrat sem bil samostojni podjetnik, dva majhna otroka, tako da prostega časa praktično nisem imel. Sem pa spremljal dogajanja v družbi preko medijev, tako da sem kar dobro vedel, kaj se dogaja.

Prejeli ste znak Obranili domovino 1991. Imate občutek, da danes s spoštovanjem govorimo o aktivno udeleženi na terenu pred 30 leti ali je javnost malo pozabila na pomen?

Menim, da predvsem mladi o tem premalo vedo. In če o tem ne veš veliko, potem tudi nimaš predstave oz. mnenja. Opažam celo, da nekateri sedaj o tem govorijo z omalovaževanjem, češ kako poceni smo prišli sko-

zi, vsaj v primerjavi z Bosno ali celo Hrvaško. Vendar za tiste, ki so v tem izgubili svoje najdražje, razlike verjetno ni. Jih pa po svoje tudi razumem, saj je tudi meni, ko sem bil mlad, šlo na živce razvrščanje ljudi glede na »zasluge v NOB«. Tega enostavno ne prenesem, saj menim, da je dolžnost vsakega državljana narediti tisto, kar je v določenem trenutku potrebno. Če pa za to nimaš korajžje, pa bodi toliko pošten in bodi tiho. Čeprav je cela družina živela od posla, ki je zahteval mojo prisotnost, sem brez pamišljanja za tri tedne pustil vse. Dobro pa se spominjam nekaterih znanih ljudi, ki so zbežali čez mejo, ko je bilo končano, pa so bili spet v prvih vrstah. Vse to še piše v takratnih časopisih.

Upam, da niste bili ranjeni. Bi danes kakšno dejanje iz tistih časov obrnili drugače?

Ranjen nisem bil, je pa bilo kar nekaj vročih dogodkov, tudi smrt kot

posledica dejanja vojaka iz mojega voda. Seveda bi kaj naredil tudi drugače, toda marsikaj danes vidim drugače kot tedaj.

O skupni moči, vseslovenski povezanosti in visoki motiviranosti, ki je takrat vladala, govorimo še danes. Bi si želeli tistega občutka še danes, ga bomo kdaj spet dosegli?

Seveda si želim, da bi bili kot državljani Slovenije bolj povezani, vendar menim, da take enotnosti ne bo več. Takrat nas je tista politika pripeljala na rob in v takem stanju človek pravzaprav ne misli več na posledice. Danes je samo še kalkuliranje, bitka za svojo dobrobit, politiki, ki bi za svojih 1000 evrov koristi državi naredili 1 mio škode. Pa ne samo politiki; še drugi tudi.

Minilo je torej 30 let, a naša država še vedno velja za mlado državo. Pravijo, da nam manjka kilometrine. Kaj nam manjka po vašem?

Ne vem, če nam manjka samo kilometrine. Po mojem je problem v ljudeh samih, v nesankcioniranju barabij (bančniki, tajkuni), zgrešena socialna politika (Romi), neučinkovito sodstvo. Ne gre samo za to, da je nekdo ukradel milijon, veliko večja škoda je, kakšno sporočilo dobijo ljudje, predvsem mladi. V Sloveniji se kriminalce enostavno splača biti. To je problem.

Imate kdaj priložnost oz. interes primerjati Slovenijo z drugimi državami? Kako bi nas umestili ali ocenili?

Glede na to, da sem videl dosti sveta, lahko rečem, da je kljub vsemu lepo živeti v Sloveniji. Veliko lepše kot v Ameriki ali kje drugje, čeprav bi verjetno temu marsikdo oporekal. Se pa bojim, da če bomo tako delali s svojo državo kot sedaj, je samo vprašanje časa, do kdaj jo bomo še imeli. Apetiti nekaterih držav so verjetno samo začasno potlačeni in lahko izbruhnejo ob prvi primerni priložnosti. Tudi Evropa kot taka se še ni postavila na zemljevid sveta in ob cagavi bruseljski politiki tega tudi ne vidim. Samo spomnite se, kako so v času pomanjkanja cepiv Američani in Angleži le-tega odvažali iz Evrope.

Bi si kdaj želeli živeti kje drugje?

Ne. Tudi drugje ne kot v Vodicaх ha, ha, ha.

Sleherna država je natančno ustrojen, po svoje zapleten sistem, ki omogoča državljanom varno, organizirano, demokratično življenje znotraj meja. Bi v tem sistemu kaj spremenili?

Veliko. Najprej socialno politiko. Vsak človek, ki dela poln delovnik, mora živeti dostojno. V Sloveniji je dela dovolj, vsak lahko dobi delo. Za

delomrzneže socialne podpore ni, prav tako za tiste, katerih poslovni model je rojevanje otrok (Romi) in ukvarjanje s kriminalom. Pri takem dejanju zame avtomatsko izgubi pomoč. Prav tako pri prvi zavrnitvi dela. Vsako delo je častno. Spremeniti sistem sodstva. V parlamentu bi tudi morali sedeti ljudje, ki so vsaj nekaj let živeli od svojih rok. Kot opažam, imajo podobne težave tudi druge države z daljšo tradicijo. Verjetno bo treba zelo hitro spremeniti tudi nekatere temeljne norme družbe, saj je to, da recimo 5 odstotkov ljudi obvladuje 80 odstotkov svetovnega kapitala, dolgoročno nevzdržno. Če ne bo dogovora, se bo to verjetno spremenilo s prevratom. Ne begunci, temveč ekonomski emigranti so samo zgodnji pokazatelj moje trditve. Nihče na svetu ne rabi 160-metrške jahte.

Kaj bi morda, takole po premisleku, izpostavili, kot res velike dosežke znotraj države? Katere projekte, ideje, uresničitve?

Prvo predvsem odcepitev od naše bivše države, priključitev k Evropski

uniji, uvedba evra ... Več bi znal povedati, kaj smo naredili narobe ...

Morda komentar ob zadnjih političnih dogajanjih? Je vlada sprejela dobre ukrepe ob pandemiji koronavirusa, ... so 'protesti' nekaterih upravičeni ali zgolj politično preigravanje?

Protesti so legitimna pravica vsakega. Ne odobravam vseh ukrepov vlade, seveda ne. Vem pa, da v teh protestih ne sodelujejo ljudje, ki kljub dobremu delu komaj živijo, kmetje, ki imajo doma živino, ki rabi vsakodnevno oskrbo. Ukrepi gredo verjetno najbolj na živce ljudem, ki so zaradi ukrepov, predvsem policijske ure in zaprtja šol, ob svoj zaslužek. Komu bodo dilerji prodajali robo, če so šole zaprte. Vem tudi za ljudi, ki v dopoldanskem času opravljajo državno službo, v popoldanskem pa furajo razne institute civilne družbe, ki denar vlečejo od te iste države, čez katero pljuvajo. Poglejte si ERAR. Verjamem pa, da je vmes tudi nekaj ljudi, ki mislijo iskreno in ki jim svoboda pomeni vsaj toliko kot meni ali nam vodnarjem ha, ha.

Mateja Videnšek (nekoč Rajterič, Vodice) iz Avstralije o Sloveniji:

Kako gledaš na svojo državo od zunaj?

To vprašanje je zame malo dvoumno, ker čutim Avstralijo kot svojo državo, saj sem njena državljanka. Slovenijo sem zapustila iz več razlogov, zato o njej ne razmišljam dosti.

Kaj se ti zdi drugače?

Iskreno, VSE! Pri nas v Avstraliji je manj politiziranja, precej bolj umirjen stil življenja, manj stresa, več možnosti na večini področij. V kraju, kjer živim, je zelo ugodna klima, ljudje so pozitivno razpoloženi, pripravljeni na pogovor in vsekakor bolj odprte narave. Večina stvari se zgodi neprimerno hitreje in skoraj brez birokracije. Seveda so tu popolnoma drugačne živali in čisto drugačna narava.

Kaj pogrešaš in česa ne?

Razen svojih bližnjih ne pogrešam ničesar.

Kakšna je Slovenija v primerjavi z Avstralijo?

Po samem številu prebivalstva in velikosti se opazi majhnost Slovenije, kar opaziš še posebej, ko potuješ. Tu imamo puščave, pragozdove, cela Avstralija ima ogromno otokov in otočij, vključno s koralnimi grebeni. Pozimi lahko smučaš, ali pa se kopaš v toplem morju, odvisno, kje se nahajaš. Če omenim različnost živali, od najprijaznejših, čudovitih koal, kengurujev, emujev, pelikanov ..., pa vse do najnevarnejših kač na svetu. Kot zanimivost lahko omenim, da sem ob hranjenju divjih kokačujev sama doživela ugriz več kot dva metra velike kače, ki pa ni bila strupena, zato ugriz na srečo ni pustil nobenih trajnih posledic.

Kako živiš, kaj počneš?

Moje življenje v Avstraliji je popolnoma drugačno od tistega, ki sem ga živela v Sloveniji. Življenjski stil je neprimerno bolj umirjen, najdeš se v tistem okolju, kjer se vidiš. Včasih porabiš za to malo več, včasih malo manj časa, ampak skoraj zagotovo dosežeš želeno. Delam od doma, brez določenega števila ur, uživam v raziskovanju ogromne države, po kateri potujem na motorju ali z avtomodom, odvisno od cilja. Učim se tudi surfanja, kjer je občutek, ko si eno z oceanom, nepopisen. Edina stvar, ki je enaka, je moj dnevni trening boksa, ki ga ne bi nikoli opustila.

Pestro športno dogajanje v SD Strahovica

NIKA MESEC, ANDREJ VERTAČNIK
IN DARE BORČNIK
ARHIV SD STRHOVICA

Kolesarska sekcija SD Strahovica je na začetku letošnje kolesarske sezone organizirala Šolo gorskega kolesarjenja »Mladih strahcev«, ki se učijo veščin in spretnosti na kolesu. Za nami je tako že kar nekaj treningov v šestih skupinah. Ponosno sporočamo, da je v naši ŠGK trenutno 44 tečajnikov, za zanimive in predvsem zelo poučne treninge pa skrbi pet trenerjev. Treningi potekajo v športnem središču SD Strahovica na Selu, vabljeni, da si katerega od njih tudi ogledate – vedno je zanimivo!

V Šoli gorskega kolesarjenja se posvečamo tudi vzgoji mladih tekmovalcev. Nejc Vertačnik se je konec aprila na Peci udeležil tekme za avstrijski pokal mladih v olimpijskem krosu. Nejc se je v disciplini eliminator uvrstil v četrtfinale, na nedeljski tekmi pa se je po dobrem boju z blatom in terenom uvrstil na 20. mesto. Svoje mlade tekmovalce smo konec maja pospremili na tekmo v Kočevje, kjer se je 16 »Strahcev« pomerilo v konkurenci vseh slovenskih klubov, nekaj pa je bilo tudi mednarodne udeležbe. V zelo zahtevnih razmerah so pokazali talent, zaigranost in borbenost. Naliv tik pred začetkom tekmovanja je najprej »odnesel« tekmovanje na poligonu, nato pa prinesel obilico blata. V kategoriji do 7 let sta si tako Tine Vertačnik in Nace Špenko priborila prvo in drugo mesto, nato pa je med deklicami v cilj prišla na drugem mestu še Maja Kepic. V kategoriji do 9 let je med dekčici z izredno borbenostjo v zadnjem

krogu Rok Žavbi splezal na tretjo stopničko, za njim pa se je na četrto mesto uvrstil še Jaša Borovšak. Med deklicami sta blesteli Lara Hajnrihar in Klara Žlender, in sicer s prvim in tretjim mestom. V kategoriji do 11 let se je z odlično vožnjo v močni konkurenci Nejc Vertačniku uspelo prebiti na peto mesto. V najštevilnejši in najmočnejši kategoriji do 13 let sta barve Strahcev zastopala Blaž Gregorc in Aljaž Šimenc, ki v konkurenci izkušenih tekmovalcev nista bila v ospredju, vendar sta svoj krstni nastop odpeljala več kot odlično. Strahci so pokazali, da v mlajših kategorijah sodijo ob bok največjim klubom v Sloveniji, kar je lepa popotnica za naprej.

V okviru šole poteka izgradnja kolesarskega parka. Vsako suho vreme izkoristimo za različna zemeljska dela. Izdelujemo poti, ki bodo služile kolesarjenju, priložnostno pa tudi teku. Na kar nekaj delovnih akcijah smo razredčili in razširili ter utrdili že obstoječe poti. Zaradi zahtevnosti terena je bilo treba uporabiti tudi gradbeno mehanizacijo v sodelovanju s podjetjem Pikolo, d. o. o. Najlepše se zahvaljujemo podjetjema Kuhta, d. o. o., in Jaka Ovijac, s. p., za donirani pesek. Projekt izgradnje poligona se je zaradi neugodnega vremena mal-

ce zavlekel, vendar se počasi bližamo zaključni fazi, v kateri bomo organizirali pogozdovanje in postavili oznake ter ustrezne napise za varno uporabo.

Ob sredah poteka rekreacijsko cestno kolesarjenje, v kolesarskem žargonu smo to aktivnost poimenovali »**Strahovška runda**«. Glede na sposobnosti udeležencev se razdelimo v manjše skupine, ki se podajo na načrtano traso. Tako smo uspešno izpeljali že kar nekaj »rund«. Tempo skupine ni tekmovalni, pa tudi ne čisto izletniški. Zbor je vsako sredo ob 17. uri pri naši koči. Pred vsakim terminom se zainteresirane članke obvesti o trasi, hkrati pa zberemo prijave. Vsi novi morebitni zainteresirani se lahko za več informacij glede sredinih dogodkov obrnejo na info@strahovica.si. V času treningov ŠGK ob torkih in četrtnih poteka tudi kolesarska rekreacija za starše, ki svoje otroke pripeljejo na trening. Skupinsko se odpravimo proti vrhu Rašice, nato pa se varno spustimo v spremstvu izkušenejših kolesarjev nazaj do našega športnega središča, kjer se družimo na terasi ob klepetu in pijači.

V letu 2021 nadaljujemo tudi s **kolesarskimi izleti**. Tako smo se na prvega izmed njih, ki mu tradicional-

no pravimo kar otvoritev kolesarske sezone, odpravili v nedeljo, 30. maja. Tudi letos nekoliko pozneje kot po navadi, saj nam že znane omejitve takšnega druženja prej niso dovoljevale. Izhodišče kolesarjenja je bilo, kot smo vajeni, na avtobusni postaji na Selu in tudi tokrat smo šli po lani »sprobani« novi poti. Dvajset udeležencev se je tako podalo na razpisano pot: Selo–Komenda–Komendska Dobrava–Lahovče–Vodice–Selo. V prijetnem vzdušju, tempu, ki je bil prilagojen udeležencem, smo vsi udeleženci uspešno opravili s predvideno potjo.

Kaj pa v teh razmerah storiti z našo paradno tekmo, **Gozdnim tekom po Rašici** za pokal Gorenjskega odreda? Odločili smo se, da tekmovanje pri-

pravimo v nekoliko okrnjenem obsegu. Tek smo pripravili samo za člansko konkurenco. Tako je prvi petek v letošnjem juniju po gozdovih Rašice teklo 25 tekačev, naj ob tem poudarimo, da je bil pogoj za udeležbo spoštovanje covidnih ukrepov (cepljenje, test ...), enako je veljalo tudi za organizatorje. Spremenili smo tudi traso proge, letos so udeleženci tekli na 5400 oz. 10.800 m dolgi progi. Najhitrejši pa so bili Ana Vrečar, Bojan Galin in Marko Florjanič. Prireditelj sta obiskala tudi župan Občine Vodice Aco Šuštar in predsednik KO ZZB za vrednote NOV, Franc Durič, ki je zmagovalni ekipi Šmarnogorska naveza podelil prehodni pokal Gorenjskega odreda. Vse tekmovalce smo obdarili s simpatičnimi praktič-

nimi nagradami, pridelki z družinske kmetije Kosec iz Šinkovega Turna. Podrobni rezultati so objavljeni na naši spletni strani www.strahovica.si.

In še beseda, dve o **balinanju**. V tekmovalni sezoni 2020/2021 smo ligaši jeseni odigrali osem tekem. Ob pomanjkanju terminov v spomladanskem delu smo po sklepu tekmovalne komisije ligo junija zaključili po enokrožnem sistemu. Z deveto zmago si je ekipa Strahovice tretjič zapored priborila prvo mesto v II. ligi OBZ Ljubljana. Upajmo, da se na ligaških tekmovanjih v novi sezoni znova vidimo avgusta.

Športni pozdrav!
SD Strahovica

MUZEJ. 1925

MARIJA KUNSTELJ

Spomin na leto 2011

Prva faza projekta MUZEJ.1925 se zaključuje. Notranjost doma je drugačna, novejša in v pričakovanju prostovoljskih zgodb, ki jih bomo uvrstili med slike, stare predmete, dokumente, gradiva, kolajne in pokale. Bralci! Še vedno nas lahko razveselite s svojo izkušnjo prostovoljstva ali dobrega dela. Vse poučne, iskrive, sporočilne zgodbe bodo na pravem mestu, da jim pozoren bralec ne bo ušel. Pošljite jih na PGD Šinkov Turn, Koseze 26, 1217 Vodice ali na mail muzej.1925@gmail.com

Današnji podlistek je pripoved kolega iz Šentjakoba v Rožni dolini

v Avstriji, Willija Moschitz. Bil je 'slovensko' spremstvo 2011, ko nas je obiskal podpredsednik avstrijskih gasilcev, 'kamerad' Josef Meschick. Troblja

Nekega dne v popoldanskih urah se je oglasila sirena. Naš prvi gasilski avto iz leta 1964, na katerega smo bili zelo ponosni, je bil hitro napolnjen. Z vključeno gasilsko trobljo smo zapustili garažo. Že od daleč smo zaznali požar. Kako dobro se nam je zdelo, da so se zaradi trobljenja na poti vsi umikali. Na mostu čez Dravo je cesta postala malo strmejša in konjske moči niso več zmogle teže nabasanega vozila. Kmalu smo opazili, da nas prehiteva celo moped. Začetni ponos se je spremenil v razočaranje ...

**KO ZB za vrednote
NOB ob dnevu
državnosti iskreno
čestita vsem
občankam in
občanom občine
Vodice kot tudi
vsem državljanom
in državljanom
Slovenije.
Vse najboljše
Slovenija!**

Odbor KO ZB
Vodice

DU Vodice: pohodi (Osp–Socerb 389 m) in kolesarjenje

  JOŽE ROŽMANEC

Počasi se razmere v Sloveniji sproščajo do te mere, da že omogočajo dokaj normalne aktivnosti naših rekreativcev. Kolesarji pridno vrtijo pedale v skladu s spomladi zastavljenim programom in tudi pohodniki so se že nekajkrat povzpeli na nekoliko nižje, a kljub temu zanimive vrhove. V zadnjem mesecu smo se odločili za zanimivo pot, ki jo običajno opravimo z avtomobilom, iz Ospa do Socerba in naprej po Kraškem robu nad Trstom do doline Glinščice.

Socerb (389 m)

Dostop do izhodišča v Ospu je zelo enostaven, saj smo se do odcepa na koncu črnokalskega viadukta enostavno pripeljali po avtocesti, po odcepu smo sledili smerokazom za Osp in se kmalu znašli v kraju pod znamenito osapsko plezalno steno. V kraju ni dosti primernih mest za parkiranje, zato smo poprosili lastnika gostišča in kampa, da nam je dovolil brezplačno parkiranje za čas našega pohoda. Od kampa vodi pot strmo mimo cerkvice in zadnjih hiš na kolovoz, ki se lepo vzpenja skozi bolj redek gozd proti robu kraške planote nad Ospom. Pot je strma, dobro označena in ne preveč zahtevna. Po dobri uri vzpona, med katerim smo vmes nabrali še nekaj divjih špargljev, smo dosegli asfaltirano cesto, ki vodi do mejnega prehoda na Socerbu. Nekaj hiš je stisnjenih na bregu pod gradom. Še kratek vzpon med hišami in že smo se znašli pred, na žalost zaklenjenim, gradom. Z razglednih točk okoli gradu smo si ogledali bližnjo in daljno okolico. Pred nami je razgled omogočal pogled na tržaško obalo od Debelega rtiča do Devinskega gradu in cerkve na Vejni in še dalje po obali in zaledju Tržaškega zaliva, hribov v zaledju do Slavnika, Šavrinskega gričevja, Kopra z luko in našo obalo do Pirana. Kratka šola geografije slovenskega primorja. Po kratkem postanku smo se odpravili po označeni poti preko kraških planjav nad Trstom proti razgledišču nad začetkom doline Glinščice. Ti nekoliko odročni kraji so bili ravno zato toliko bolj zanimivi. Med razgibano potjo so se izmenjavali redki gozdiči s poraslimi travniki, ki še niso bili pokošeni, niti se na njih ni pasla živina, čeprav so bili nekateri

ograjani. Nabrali smo nekaj kraškega šetraja za izboljšanje kulinarčnih dosežkov naših kuharic, nekajkrat pogledali čez rob stene, prek katerih se verjetno spuščajo jadralski padalci ali zmajarji, saj je bila na teh mestih pokošena trava in postavljene so bile kontrolne vreče za določanje smeri vetra. Pot je bila razgibana in označena, rahlo navzgor, pa spet navzdol, preko Malega Krasa do razgledišča nad Dolino. Lep in zanimiv razgled nad začetkom doline Glinščice še zlasti, ker smo si samo dolino pred leti že ogledali, ko smo se preko Krvavega Potoka po italijanski strani spustili v vas Botač na dnu doline, si ogledali zanimivo »lunino pokrajino«, slap Glinščice, cerkvico sv. Marije in celotno dolino do naselja Doline. Na razgledišču so nas pozdravili razcveteli divji irisi. Po kratkem oddihu na že kar toplem majskem soncu je sledila vrnitev do Ospa in vožnja proti domu, kjer nas je okoli Šmarne gore ujelo močno neurje in v Vodica še drobna, a gosta toča. Tokrat smo imeli lep začetek in slabši konec izleta, vendar smo bili vseeno zadovoljni po lepo preživetem dnevu.

Kolesarji

Rahlo vijugamo z vremenom, a še vedno izpolnjujemo predvideni letni plan. Z razrahljanjem covidnih ukrepov je bilo letos znova organizirano srečanje kolesarjev petih društev. Letošnje druženje je organizirala kolesarska sekcija DU Cerklje. Zbor kolesarjev je bil na vrtu »Pod Jenkovo lipo« v Cerkljah. Poleg prijetnega druženja je DU Cerklje organiziral tudi kratek ogled kraja z zanimivo

razlago o znamenitih možeh, ki imajo postavljene spomenike v parku pri Osnovni šoli Davorina Jenka, in zgodovini Cerkelj. Kljub ne preveč prijaznemu vremenu, ki je obetalo celo kakšno kapljo dežja, smo se dobre volje v lepem vremenu vrnili domov. Nekaj časa bomo še potrebovali, da se navadimo na normalno aktivno življenje, kot smo ga imeli pred izbruhom epidemije. Druženje v prijateljski družbi in hkrati rekreiranje omogočata zdravo življenje tudi v naših letih – zato se nam pridružite. Ko bo kaj novega, se spet oglasi, do takrat pa lepo poskrbite zase in za svoje zdravje.

Zahvala

✂️ 📷 ROZALIJA JEGLIČ

V imenu ŽK Vodice se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so sodelovali pri projektu Tek podnebne solidarnosti. Obžalujemo, da zaradi epidemije ni bilo možno izpeljati dobrodelnih iger v okviru omenjenega projekta.

Oddelki podaljšanega bivanja Osnovne šole Vodice in Podružnične šole Utik so organizirali zbiranje hrane, šolskih potrebščin in higienskih izdelkov. Učenci so skupaj s starši ob sodelovanju učiteljev zbrali 211 kg hrane, 127 različnih šolskih potrebščin in 7 izdelkov za osebno higieno. Z dobrodelnimi projekti krepimo medgeneracijsko povezovanje. Za otroke so to dragocene izkušnje, da lahko s svojimi dejanji nekomu pomagajo.

Tudi med nami so družine in posamezniki, ki nam zaupajo svoje težave in se na nas obrnejo s prošnjo po pomoči.

Karitas
Zagreb

Vedno jim pomagamo v naši največji možni meri, tokrat tudi s pomočjo vašega projekta. Naša etična načela nas zavezujejo, da bo vsak dar prišel v tiste roke, ki potrebujejo pomoč. Hvaležnost prejemnikov naj bo naše in vaše zadovoljstvo.

Vsem zaposlenim Osnovne šole Vodice in Podružnične šole Utik želimo uspešno delo, učencem ustvarjalnosti in staršem vse dobro. Posebno zahvalo namenjamo vsem učiteljem podaljšanega bivanja, ki so znali motivirati otroke, da so bili skupaj s starši pripravljeni sodelovati v humanitarni akciji.

Vsem še enkrat velika hvala, še posebej gospe Joži Nastran Brank, vodji projekta.

**Prijazne besede so kratke
in lahkotne,
a njihov odmev je neskončen.**
(mati Terezija)

Na Dunaju spominsko obeležje Jerneju Kopitarju

TANJA DOMINKO
SLOVENSKO VELEPOSLANIŠTVO
V AVSTRIJI

Na dunajskem pokopališču St. Marx je 28. maja 2021 potekalo slovesno odkritje spominskega obeležja jezikoslovcu Jerneju Kopitarju, ki je bil na tem pokopališču pokopan leta 1844, nato pa so njegove posmrtno ostanke leta 1897 prepeljali na ljubljansko Navje.

Pobudo za postavitve kopije nagrobnika je pred leti podal Ivan Martelanc, svetovalec Slovenske akademije znanosti in umetnosti za raziskave kulturnega delovanja Slovencev po svetu. Pobudo je nato podprl dunajski župan Michael Ludwig, nato pa tudi predsednik Državnega sveta RS Alojz Kovšca. Postavitev spomenika je omogočilo Ministrstvo za kulturo RS. Kovšca je v svojem nagovoru ob slovesnem odkritju spominskega obeležja poudaril, da je postavitev obeležja izjemnega pomena za Slovenijo, dunajski župan Ludwig pa je dodal, da gre za skupno dediščino, ki utrjuje odnose na državni ravni.

In kaj je zapisano na obeležju?

Slovenski prevod besedila bi se glasil: »Jernej Kopitar, Repnje 1780–Dunaj 1844, filolog, pravnik, zgodovinar, utemeljitelj evropske slavistike. Povezovalc slovanskih kultur z zahodnoevropskimi. Avtor prve slovenske znanstvene slovnice. Dvorni svetnik in prvi kustos dvorne biblioteke na Dunaju. Nosilec reda Pour le Merite. Pokopan na tem pokopališču. 1897 ekshumiran in pripeljan v Ljubljano.« Oče slovenskega jezika Jernej Ko-

pitar je bil eden izmed najpomembnejših lingvistov svojega časa, ki je deloval na univerzi na Dunaju. Dopisoval si je z znanstveno elito po vsej Evropi. Rodil se je leta 1780 v Repnjah. Leta 1808 je objavil Slovnico slovanskega knjižnega jezika na

Kranjskem, Koroškem in Štajerskem, ki velja za prvo znanstveno slovnico slovenskega jezika in za prvo sodobno slovnico od slovanskih jezikov. Kopitar je bil na Dunaju tudi dvorni svetnik in prvi kustos dvorne knjižnice.

JERNEJ KOPITAR

REPNJE, SLOWENIEN 1780 – WIEN 1844

PHILOLOGE, JURIST, HISTORIKER. BEGRÜNDER DER EUROPÄISCHEN SLAWISTIK.
FILOLOG, PRAVNIK, ZGODOVINAR. UTEMELJITELJ EVROPSKE SLAVISTIKE.

VERBINDER DER SLAWISCHEN KULTUREN MIT WESTEUROPÄISCHEN.
POVEZOVALEC SLOVANSKIH KULTUR Z ZAHODNOEVROPSKIMI.

VERFASSER DER ERSTEN SLOWENISCHEN WISSENSCHAFTLICHEN GRAMMATIK.
AVTOR PRVE SLOVENSKE ZNANSTVENE SLOVNICE.

HOFRAT UND ERSTER KUSTOS DER HOFBIBLIOTHEK IN WIEN.
DVORNI SVETNIK IN PRVI KUSTOS DVORNE BIBLIOTEKE NA DUNAJU.

TRÄGER DES ORDENS POUR LE MÉRITE.
NOSILEC REDA POUR LE MÉRITE.

AUF DEM ST. MARXER FRIEDHOF BEGRABEN,
POKOPAN NA TEM POKOPALIŠČU,

1897 EXHUMIERT UND NACH LJUBLJANA ÜBERFÜHRT.
1897 EKSHUMIRAN IN PREPELJAN V LJUBLJANO.

REPUBLIKA SLOVENIJA 2021

Vodičani v znanju iz fizike in astronomije kovali »zlato«

✎ KLAVDIJA COF MLINŠEK, MENTORICA

Vodičani v znanju iz fizike in astronomije kovali »zlato«. Naši učenci so v drugi polovici maja dosegli nadpovprečne uspehe na državni ravni. Na državnem tekmovanju iz **fizike** za Stefanova priznanja je sedem učencev doseglo visok dosežek, prav tako pa s področja **astronomije**. Obe tekmovanji zahtevata od tekmovalcev visoko raven znanja za njihovo starost. Skupno so v Vodice prinesli **8 zlatih priznanj**.

Dosežki iz tekmovanja za zlato Stefanovo priznanje – **fizika**

Benjamin Rajer 9. a	zlato, državni podprvak , 2. nagrada DMFA
Matija Kavčič, 9. b	zlato , 29. mesto
Blaž Gregorc, 9. a	srebrno
Gašper Klemenčič, 9. c	srebrno
Vida Podgoršek, 8. b	zlato , 13. mesto
Ajd Hodžar, 8. b	srebrno
Nik Grešak, 8. b	srebrno

Dosežki iz tekmovanja za zlato Dominkovo priznanje – astronomija

Matija Kavčič, 9. b	zlato , 5. mesto, pohvala DMFA
Domen Žerjav, 9. a	zlato , 17. mesto
Lucija Kremžar, 9. c	srebrno
Val Srabotič, 8. b	zlato , 10. mesto
Ajd Hodžar, 8. b	zlato , 16. mesto
Dan Kavčič, 8. a	zlato , 18. mesto
Vida Podgoršek, 8. b	srebrno

Po dosežkih je šola uvrščena med najboljše šole v Sloveniji, za kar so zasluženi učenci, ki so celo šolsko leto zavzeto reševali problemske naloge s področja fizike in astronomije. Tudi v času karantene so z zapletenimi nalogami trenirali svoje sive celice, nekateri pa so v šolo prišli tudi med prvomajskimi počitnicami.

Vsem tekmovalcem iskrene čestitke in uspešno tudi v prihodnje.

Tako lepo, živahno je pri nas V našem Vrtcu Škratek Svit Vodice

✎ HEDVIKA ROSULNIK
✎ VZGOJITELJICE VRTCA

Tudi otroci so komaj čakali, da smo lahko začeli izvajati različne obogatitvene dejavnosti. Začeli smo z glasbenimi, Orffovimi delavnici, ki so potekale v mehurčkih. Otroci so posebej težko čakali izlete, vožnjo z avtobusom, v živalski vrt in Kekčevo deželo. Starejši otroci so na igrišču vrtca spretno rolali pod vodstvom vzgojiteljic. Čaka jih še letovanje v Seči, ki se

ga bo udeležilo kar 65 predšolskih otrok.

Vsi skupaj pa pridno pojemo, plešemo, saj bodo prav vsi otroci Vrtca Škratek Svit Vodice nastopali na skupni prireditvi ob 30. obletnici osamosvojitve Slovenije in 60. obletnici vodiškega vrtca. Donela bo pesem najmlajših in pesem Nuške Drašček Rojko. Vljudno vabljeni na prireditev, ki bo potekala na igrišču OŠ in Vrtca Vodice, v sredo, 23. junija, ob 18. uri. Veselite se in praznujte z nami

ORIGINALEN.SEM ali ORATORIJ 2021

PIA BONČINA
VODIŠKI ANIMATORJI

Šolskega leta bo kmalu konec, začele se bodo poletne počitnice. Tudi letos bodo lahko otroci nekaj počitniških dni preživeli na poseben način – na oratoriju, kjer se bodo skupaj s sovrstniki srečali z računalniškim genijem Carlom Acutisom. Tako imenovani Božji influencer, ki je umrl pri svojih petnajstih letih (leta 2006), je bil pred kratkim razglašen za blaženega. Njegova misel »Vsi ljudje se rodimo kot originali, a mnogi žal umrejo kot fotokopije.« je tista, ki je navdihnila letošnje oratorijsko geslo.

KAJ SPLOH JE ORATORIJ?

Oratorij je vzgojni počitniški program za otroke, ki ga pripravljajo mladi prostovoljci – animatorji. V obliki, v kakršni ga poznamo danes, v Sloveniji poteka od leta 1988. Do danes se je razširil že v več kot 300 krajev po vsej Sloveniji.

Vrednote, katerih pomen se poskuša vsako leto poudariti, so predstavljene preko zgodbe, ki vključuje glavne junaka. Ta je lahko svetopisemska oseba, svetnik ali literarni lik. Program oratorija na privlačen način navdušuje za veselo krščansko življenje, ustvarjalnost, sodelovanje in poštenost. Nepogrešljive sestavine oratorija so tako molitev, petje, dramska zgodba, kateheza, ustvarjalne delavnice in igre.

Oratorijski program navadno poteka od jutra do popoldneva. Večina oratorijev se dogaja v poletnem času, za oratorij pa so primerni tudi vsi drugi počitniški časi oz. prosti dnevi. Eno-

Tudi lani je oratorij potekal v prilagojenih razmerah

dnevni oratorijski dogodek imenujemo oratorijski dan; krajši oratorijski dogodek imenujemo oratorijska delavnica, oratorijsko popoldne ipd.

Vsak krajevni oratorij organizira skupina animatorjev, ki jo sestavljajo najstarejši osnovnošolci, dijaki in študentje, ki so pripravljeni del svojega časa nameniti skrbi in vzgoji mlajših od sebe. Vsaka animator-

ska skupina ima vodjo oz. voditeljsko skupino, ki skrbi, da je celotna skupina uspešna. Pomembno vlogo imajo tudi starši, ki pripeljejo svoje otroke in s tem animatorjem zaupajo, da bodo z njimi in zanje delali dobro. Seveda pa oratorija ne bi bilo brez osnovnošolskih otrok, ki se ga udeležijo. Obstajajo pa tudi oratoriji za starejše generacije: srednješolski

Letošnji osrednji lik Carlo Acutis

oratorij, animatorij (oratorij za animatorje), oratorij plus (oratorij za odrasle), oratorij za družine.

Oratorijski program v harmonično celoto združuje zabavo, sproščujoče, ustvarjalne in poučne dejavnosti, druženje in duhovnost. Navdihuje se v ideji preventivnega vzgojnega sistema, katerega začetnik je italijanski duhovnik sv. Janez Bosko.

ORATORIJSKI ŠTIRJE STEBRI – ZAKAJ ORATORIJ NI SAMO VEROUK IN NI SAMO IGRATORIJ

Marsikdo pogosto zmotno enači oratorij z veroukom. Ali pa ga ima le za navadno počitniško varstvo. Noben od teh pogledov ne upošteva bistva oratorija – oratorij je kombinacija različnih aktivnosti in k vzgajanju mladih pristopa celostno.

Oblika oratorija se je skozi čas in prostor spreminjala, njegovi prvotni vzgojni elementi, ki jih je v začetku postavil sv. Janez Bosko, pa so vedno ostali enaki. Lahko jih razdelimo v štiri glavne sklope ali stebre: oratorij je dom, ki sprejema; je župnija, ki evangelizira; je šola, ki uvaja v življenje; in je dvorišče za prijateljske stike ter za življenje v veselju. Tako je glavnih ciljev oratorija več: da se vsi mladi in otroci, ki tja pridejo, počutijo sprejete in ljubljene; učenje veščin: praktičnih ob delavnicah in socialnih preko igre; poglobljanje odnosa z Bogom in spoznavanje krščanskih vrednot preko molitve in kateheze; ter vzpostavljanje sproščenih in pristnih odnosov. Nič od tega ne sme manjkati. Ko eden od teh stebrov izpade, oratorij izgubi svoj pravi namen in svoje bistvo.

Oratorija se seveda lahko udeležijo tudi otroci iz nevernih družin. Priporočljivo pa je, da v takem primeru starši svojim otrokom vnaprej razložijo, kakšnega programa se bodo udeležili ter predvsem, kako se spoštljivo obnašati med molitvijo in v cerkvi (npr. v času skupne kateheze).

KAKO BO LETOS Z ORATORIJEM V NAŠI ŽUPNIJI?

Zaradi razmer bo oratorij, podobno kot lansko leto, potekal v dveh terminih: 17. 7.–20. 7. 2021 in 21. 7.–24. 7. 2021. Prijavnice in vse potrebne dodatne informacije lahko dobite na spletni strani Župnije Vodice (<http://zupnija-vodice.rkc.si/>) pod zavihkom OTROCI IN MLADI. Kljub temu da so bile prijave načeloma možne do 17. 6., lahko povprašate v župnišču v Vodica, če je kakšno mesto morda še prosto. Za kakršna koli vprašanja smo vam na voljo tudi na vodiceoratorij@gmail.com.

Vodne igre so najbolj zabaven del oratorija vsako leto

Vodiški animatorji Vam pošiljajo lepe pozdrave!

(Povzeto po:

<https://revija.ognjisce.si/revija-ognjisce/892-mp-oratorij/21362-kaj-je-oratorij> in <https://oratorij.net/o-oratoriju/>)

Polje bo kmalu zaživel v prenovljeni podobi

  TANJA DOMINKO

Medtem ko so v Polju v minulih mesecih intenzivno potekala dela na področju cestne in komunalne infrastrukture in so se Poljci sredi tega meseca razveselili novo asfaltirane ceste in pločnika, bo osveženo podobo dobila tudi kapelica, ki krasí križišče v vasi. Posvečena je Usmiljenemu Jezusu, na njeni hrbtni strani pa vidimo cerkev sv. Lucije na Skaručni in nad njo svetnico, h kateri se še dandanes priporočajo za boljši vid. To fresko je leta 1997 naslikal Franc Petrič, slikarski mojster, ki je že v rani mladosti izgubil sluh in se nato posvetil umetnosti. Njegove freske krasijo številne cerkve in kapelice, umrl je leta 2017.

Restavriranju kapelice sta se posvetila konservatorja restavratorja Matej

Turnšek in Katarina Blaži. Matej je strokovnjak za kamen in štukature, Katarina pa za poslikave. Kot sta ugotavljala, je bila kapelica že večkrat predelana, zdaj sta jo morala nekoliko obrusiti, odstraniti razpadajoči del ometa in barve, jih osvežiti in poskrbeti, da bo kapelica znova zasijala v vsej svoji lepoti. Skrbi ju le, da zaradi gradbenih posegov na cesti in pločniku ne bi začelo zamakati k njenim temeljem, a upata, da bodo

gradbeniki to uspešno rešili. Kapelica ni vpisana v register kulturne dediščine, a je vseeno Poljcem v ponos, kar so dokazovali tudi mimoidoči, ki so pozorno spremljali obnovo in skrbeli za dobro počutje in razpoloženje obeh umetnikov. »Zelo so prijazni,« sta mi povedala. Terensko delo na kapelicah je sicer njuna stalnica v poletnem času, ukvarjata pa se tudi z obnovo druge sakralne dediščine, različnih oltarjev in slik.

POGREBNIK

z vami že 30 let

www.pogrebnik.si

Dvorje 13, 4207 Cerklje na Gor.

poslovna enota:

Šutna 11, 4209 Žabnica

24 URNA DEŽURNA ŠTEVILKA:

041 624 685

ZA CELOTNO OBMOČJE OBČINE VODICE

Enota za prvo pomoč tudi v letu 2021 ne počiva!

 KLEMEN DOLENC
POVELJNIK ENOTE ZA PRVO
POMOČ GZ VODICE

Člani enote smo bili v obdobju delovanja, torej od oktobra 2019 do danes, na pomoč občanom in obiskovalcem občine Vodice pozvani 38-krat. Stanja, ki smo jih obravnavali na terenu, so bila izjemno raznolika, vsem pa je skupno, da so o boljšem končnem izidu v večini primerov odločale minute. In ravno to je cilj Enote za prvo pomoč – hitrejša oskrba pacienta, medtem ko se vozilo nujne medicinske pomoči prebija iz Ljubljane na kraj intervencije.

Aktivacija enote

Čeprav se v lokalni skupnosti med seboj poznamo, je treba za aktivacijo enote poklicati na 112. Ker smo člani enote v prvi vrsti gasilci, nas bo aktiviral dispečer v regijskem centru za obveščanje (ReCo Ljubljana) na predlog zdravstvenega dispečerja. Za našo aktivacijo obstajajo določeni pogoji, mimo katerih sami ne smemo oz. ne moremo. Enota je v stalni pripravljenosti 24/7.

Pilotni projekt v sodelovanju z DSZ

EPP je bila ob ustanovitvi aktivirana na tri nujna stanja – srčni zastoj, huda krvavitev in huda zapora dihalne poti. Ker pa smo člani enote usposobljeni in opremljeni tudi za oskrbo drugih nujnih poškodbenih ali bolezenskih stanj, smo v sodelovanju z dispečersko službo zdravstva (DSZ) pristopili k projektu, kjer smo bili pozvani na celo

vrsto dodatnih stanj opisanih v indeksu za nujno medicinsko pomoč. Tak projekt je po naših informacijah v Sloveniji prvi in za zdaj še edini. Pilotni projekt je trajal pol leta. Na podlagi skrbne analize intervencij in na podlagi ugotovitev po preteku pilotnega projekta, smo začeli z rednim načinom take oblike aktivacije, kar pomeni, da bomo člani enote pozvani na vse vrste intervencij, za katere bo zdravstveni dispečer presodil, da bo naša pomoč pripomogla k oskrbi pacienta.

Sodelovanje z Občino Vodice in Gasilsko Zvezo Vodice

Občina Vodice že od same ustanovitve Enote aktivno sodeluje pri njenem opremljanju. V prvi vrsti je zagotovila vso potrebno individualno opremo za vse člane, ob razglasitvi epidemije je pomagala pri opremljanju Enote z posebno zaščitno opremo, s katero smo lahko varno posredovali, tudi ko smo imeli opravka s covid pozitivnimi pacienti. Občina nam je zaradi prostorske stiske omogočila uporabo občinskih prostorov, v katerih imamo skladišče opreme in prostor, ki služi kot manjša predavalnica. Zadnja večja pridobitev pa je začetek zamenjave avtomatskih eksternih defibrilatorjev (AED), torej tistih, ki so v lasti občine, z bolj zmogljivimi. Prvega izmed AED-jev smo tako prejeli v aprilu, ko smo znotraj ekipe izvedli tudi dodatno interno izobraževanje o uporabi AED-ja. Dodatne možnosti, ki jih ta vrsta aparata ponuja, nam omogočajo še

boljšo možnost oskrbe in diagnostiko obolelih.

Ne moremo mimo odlične podpore naše matične Gasilske zveze Vodice, ki nam omogoča delovanje in nas podpira pri naših aktivnostih. Odličen primer sodelovanja je na primer vzpostavitev podporne enote iz PGD Polje, ki poskrbi za razkuževanje vse opreme in članov EPP po zaključeni intervenciji, pri kateri je bil izražen sum na okužbo s covid.

Kaj lahko stori posameznik med čakanjem na pomoč?

Minute od klica na pomoč do prihoda prvih reševalcev na kraj se zdijo kot večnost. Vedno bomo naredili vse, kar je v naši moči, da bomo na kraju intervencije kar se le da hitro. Medtem ko čakaš, lahko storiš naslednje:

Pošlji nekoga, naj nas pričaka pred hišo oz. na vidnem mestu.

Ostani miren in zbran! Panika ne koristi nikomur.

Ravnaj se po navodilih dispečerja in ne prekini telefonske zveze.

Poskrbi za pse, ne vemo, kako bodo še tako prijazni domači ljubljenci ravnali, ko nas vidijo.

Želimo si, da se z Enoto srečate samo na kakšnem izobraževanju na temo prve pomoči, če pa boste potrebovali našo pomoč, ste lahko prepričani, da bomo na intervenciji vedno dali od sebe 120 %!

Z gasilskim pozdravom
Na pomoč!

Poletje s knjigo

  KARMEN JANČAR

Končno je prišlo poletje, ki prinaša uživanje v senci z dobro knjigo v roki. V knjižnici se lahko sami sprehodite med policami in si izberete knjige ali pa jih za vas pripravimo knjižničarji. Za letošnje uživanje v poletju smo vam pripravili kar nekaj projektov, ki vam lahko poleg bralnih užitkov prinesejo tudi nagrade.

Spet boste lahko izbirali med vrečkami s knjigami, ki smo jih poimenovali **Maček v žaklju**. Za vas smo pripravili literaturo po našem izboru, primerno za vse starostne skupine bralcev. Tisti, ki ste nas obiskovali tudi prejšnja poletja in v času med epidemijo, jih že dobro poznate.

Naši mladi bralci od 7. do 12. leta se lahko pridružijo **Poletavcem**. To so tisti poletni bralci, ki med počitnicami berejo 30 dni vsaj pol ure na dan. Bralne seznane dobite v knjižnici ali na spletni strani www.poletavci.si, kjer najdete vse informacije o poletnih bralcih. Vsak Poletavec poleg največje nagrade, to je bralne navade, prejme tudi priznanje in majico ter sodeluje v žrebanju za lepe nagrade. Naj vam prišepnem še, da je Društvo Bralna značka Slovenije potrdilo, da lahko vsak poletni bralec svoje pri-

znanje jeseni v šoli uveljavlja kot eno prebrano knjigo za **Bralno značko**.

Po 12. letu starosti pa Poletavci postanejo **NajPoletavci**. To so najstniki in najboljši poletni bralci, ki med počitnicami preberejo tri obsežnejše knjige in svoje kratko mnenje o prebranem zapišejo na spletni strani.

Po 16. letu pa postanete že čisto pravi bralci in sodelujete v bralnem projektu **Mesto bere**. Sodelujete lahko člani Mestne knjižnice Ljubljana, ki boste v času trajanja projekta prebrali vsaj pet knjig z aktualnega seznama priporočenih knjig in nam do 8. septembra 2021 poslali izpolnjen obrazec, ki ga najdete v knjižnici in na spletni strani www.mkjlj.si/projekti/mesto-bere/. Vsak sodelujoči prejme bon za članarino v Mestni knjižnici Ljubljana ter sodeluje v žrebanju za vikend paket za dve osebi v butičnem hotelu Sunrose 7 v Bohinju ter druge nagrade.

Veliko razlogov za obisk knjižnice, kajne?! Zato lepo vabljeni med knjižne police, kjer zagotovo najdete kaj zase. Veselimo se srečanja z vami!

Se vidimo v knjižnici!

NVO osvajamo vrhove
od 15. maja do 25. junija

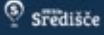

foto: Alberto Arcas Nevado

Ko vsaka minuta šteje

 MONIKA KUBELJ

Možganska kap je tretji najpogostejši vzrok smrti pri nas. 40 odstotkov bolnikov ima po možganski kapi zmerne, 15-30 odstotkov hujše težave pri funkcioniranju, več kot polovica pa jih potrebuje pomoč pri izvajanju najbolj osnovnih dnevnih aktivnosti. Glede na to, da vsaka minuta šteje, je dobro vedeti, kateri so najbolj tipični znaki. Posameznika ne samo rešimo, ampak tudi preprečimo dolgotrajne in hude posledice možganske kapi.

Je zagotovljena optimalna obravnava teh bolnikov, kaj bi lahko izboljšali, da bodo čim boljši rezultati zdravljenja in tudi rehabilitacijska pomoč pravočasna in ustrezna? Prim. dr. Matija Cevc, zaposlen na UKC Ljubljana in predsednik Društva za zdravje srca in ožilja Slovenije, vsako leto znova poudarja, da je najpomembnejša preventiva pred nastankom možganske kapi. To je zdrav način življenja, ki naj se začne čim bolj zgodaj v življenju posameznika: ne kaditi, znati se moramo sproščati in omiliti stres, vzdrževati ustrezno telesno težo, vsak dan se vsaj 30 minut gibati, jesti več sadja in zelenjave, omejiti vnos soli, maščob in sladkorja. Zelo pomembne so redne kontrole dejavnikov tveganja, npr. kontrolirati krvni tlak, krvne maščobe in krvni sladkor ter srčni utrip.

Na kaj bodimo pozorni?

Možgansko kap moramo prepoznati hitro. Morda je kdo od vas že imel tako izkušnjo sam ali je bil priča dogodku. Ob možganski kapi nas samih ali pri drugi osebi je treba ukrepati hitro in pravilno. Ne smemo čakati, da

REŠI ŽIVLJENJE BOLNIKOM Z MOŽGANSKO KAPJO!
PREPOZNAJ ZNAKE GROM

POKLIČI 112

			
G	R	O	M
GOVOR Neustrezen, zatičaje, slabo razumljiv govor.	ROKA Šibka roka ali noga.	OBRAZ Na obraz: povešen ustni kot.	MINUTE Vsaka minuta šteje!

OB KATEREM KOLI ZNAKU TAKOJ POKLIČI 112. SPOROČI, DA SUMIŠ NA MOŽGANSKO KAP.

Vsako leto zabeležimo več kot 4.000 primerov možganske kapi, kar je več kot 10 dnevno. Približno 30 odstotkov ljudi utрпи možgansko kap v aktivnem delovnem obdobju.

bodo pomagali drugi. Verjetnost, da se bomo znašli v bližini obolelega, je razmeroma velika, saj se večina možganskih kapi zgodi v domačem okolju. Zato se ne ustrašimo, ampak ukrepajmo. Uspešnost zdravljenja je odvisna predvsem od hitrosti prevoza bolnika v najbližji zdravstveni center.

Najbolj preprosto in zanesljivo prepoznamo znake kapi s pomočjo besede

GROM:

- G** govor (prizadet govor)
- R** roka (delna ali popolna ohromelost ene roke)
- O** obraz (povešen ustni kot, asimetrija obraza)
- M** minuta (takoj pokliči 112)

Več ljudi bo znalo prepoznati znake možganske kapi in pravilno ukrepati, milejše bodo posledice za obolele. K temu lahko pripomorejo tudi delavnice o možganski kapi za dijake na slovenskih srednjih šolah. Znova pozivamo šole, da se obrnejo na Društvo za zdravje srca in ožilja, ko bodo želele, da izvedemo delavnico tudi pri njih za njihove dijake.

Za uspešno zdravljenje s čim manj posledicami je najpomembnejši čim

krajši čas od nastanka znakov kapi do bolnišničnega zdravljenja s topljenjem ali odstranitvijo krvnih strdkov iz zamašenih žil v možganih. Tako imenovana veriga preživetja ima več členov, začeni s prepoznavo znakov možganske kapi, aktiviranje nujne medicinske pomoči, začetna terenska oskrba bolnika in urgentni transport ter bolnišnična obravnava in zdravljenje. Pri vsakem od njih so mogoče izboljšave in optimizacija, a žal sta še vedno najšibkejša prva člena verige. Prepogosto ugotavljamo, da ob blago izraženih znakih možganske kapi ljudje čakajo, da se bo stanje spontano izboljšalo, znake kapi pripisujejo drugim prehodnim zdravstvenim težavam ali pa odlašajo s takojšnjim obiskom zdravnika. Torej? Ne čakajte, takoj obiščite urgentnega zdravnika ali na številko 112. Kot priznajo strokovne službe, se je dostopni čas nujnih intervencij zaradi priprave reševalnih vozil in oblačenja osebne varovalne opreme pri bolnikih s sumom na okužbo s koronavirusom za nekaj minut podaljšal, zaradi varnosti osebja heli-

kopterskih ekip nujne medicinske pomoči pa tudi ni mogoč prevoz s covidom okuženih bolnikov s helikopterjem. Pri bolnikih z možgansko kapjo v večini primerov ni suma na hkratno covidno okužbo, zato se aktivacije izvajajo brez pomembnih odstopanj kot pred pandemijo.

Sistem TeleKap

Mateja Verdinek, dr. med., specialistka interne medicine, Splošna bolnišnica Jesenice: »Obravnavamo možganske kapi se v urgentni internistični ambulanti začne s klicem s terena, da peljejo bolnika z nevrološkim izpadom. Pomembno je pridobiti čim več podatkov, predvsem pa je važen čas nastanka in pridružene

bolezni ter morebitno jemanje zdravil. Zelo pomemben izvor podatkov so poročanja očitvidcev, svojcev. Ko je bolnik pripeljan v urgenco, pride direktno v ambulanto, da se lahko obravnava čim prej začne. Bolniku se izmerijo vitalni kazalci, nastavi venski kanal, odvzame kri za preiskave, nato gre na CT-slikanje. Praviloma se odločimo za slikanje možganov in možganskega žilja. Slike nato pošljemo po sistemu TeleKap v UKC Ljubljana, na Nevrološko kliniko, hkrati jih prejme v odčitek specialist radiolog. Na osnovi pridobljenih podatkov bolnika preko kamere pregleda nevrolog, oceni težo prizadetosti, nato, če ni zadržkov, odredi

topljenje strdkov (trombolizo) ali se odloči za premestitev na Nevrološko kliniko, kjer lahko nekatere strdke odstranijo tudi mehansko. Zdravljenje s trombolizo se začne takoj in čim prej, kar je mogoče. S pomočjo telemedicine že od leta 2014 obravnavamo bolnike z možgansko kapjo brez nujne neposredne prisotnosti nevrologa. V zaostrenih pandemičnih razmerah so zagotavljali nemošteno oskrbo tudi najbolj zahtevnim bolnikom z možgansko kapjo. Hitra reakcija je tista akcija, ki se pričakuje od vsakega posameznika, ki ne potrebuje zdravstvenega znanja, le poznavanje osnovnih znakov morebitne možganske kapi.

Zdravilna moč začimb

  NATALIJA GOLOB

Začimbe so nepogrešljive v prehrani sodobnega človeka, saj dodajo okus in aromo prav vsaki jedi, poznane pa so tudi po svojih številnih blagodejnih učinkih na telo.

V nadaljevanju bo predstavljenih le nekaj domačih začimb, ki so še kako prisotne v slovenski kuhinji in bi jih na svojem vrtu ali pa balkonu lahko gojil prav vsak izmed nas.

Peteršilj za odvajanje vode

Peteršilj je začimba, ki se prilega skoraj vsaki jedi in je zato sestavni del slovenske kuhinje. Prav tako ima velik pomen tudi v ljudski medicini. Korenina peteršilja naj bi namreč pomagala pri menstruacijskih krčih, pri protinu in revmi, žvečenje peteršiljevih lističev pa bo zagotovo izboljšalo vaš zadah. Pri nategnjeni mišici, piku ose ali čebele si z njim

lahko pomagate tako, da na obolelo mesto položite zdrobljene lističe peteršilja. Je tudi izvrsten naravni diuretik, zato je izvrsten pri zapletih, povezanih z vašimi sečili ter izgubi odvečnih kilogramov, ki so posledica prekomernega zadrževanja vode v telesu.

Majaron proti nespečnosti

V starodavnih časih je bil majaron znan kot zelišče ljubezni, danes pa s svojim cvetličnim, smolnatim, citrusnim okusom bogati številne jedi. Kot začimbo ga dodajamo v enolončnice, golaže, obare in juhe ter k drugim mesnim jedem in izdelkom,

kot so denimo klobase. Poleg tega ga uporabljamo tudi za lajšanje številnih zdravstvenih težav. Majaron namreč učinkovito deluje proti glavobolu, nespečnosti, želodčnim in črevesnim težavam ter ima ugoden vpliv na sluznico dihalnih poti, saj pripomore k blaženju kašlja. Znan je kot naravno pomirjevalo za blaženje napetosti, tesnobe, krčev ter znižuje visok krvni tlak. Uporabljamo ga lahko tudi kot poparek za pripravo inhalacij za omilitev težav z astmo, senenim nahodom ali bronhitisom ali za grgranje v primeru vnetega grla. Prav tako kot peteršilj ima tudi majaron diuretični učinek.

S timijanom nad težave z dihalni

Intenziven, dimast in aromatičen timijan lepo dopolni okus enolončnic, omak, gob, suhega sadja ter številnih zelenjavnih in mesnih jedi. Timijan je znano in priljubljeno domače zdravilo za bolezni zgornjih dihalnih poti, kot so bronhitis, seneni nahod in astma. V ljudski medicini ga priporočajo za spodbujanje teka in prebave. Ker deluje pomirjevalno, ni priporočljiva začimba za tiste, ki že trpijo zaradi nizkega krvnega tlaka. Timijan se uporablja tudi v kozmetiki, najdemo ga v kozmetičnih sredstvih, kot so deodorant, krema, zobna pasta in tonik. Zavira namreč gnitje, zdravi kožne bolezni in odpravlja akne.

Bazilika proti želodčnim in prebavnim težavam

Bazilika je ena izmed najbolj osnovnih začimb v kulinariki. Njeni sveži listi dajejo jedem posebej prijeten okus, ki koristi tudi prebavi in zdravju. Preprečuje tudi napenjanje, zato jo dodajamo jedem, ki vsebujejo stročnice. Ta začimba krepi tek,

spodbuja peristaltiko in praznjenje črevesja, preprečuje črevesne krče in pozitivno vpliva na ravnovesje črevesne mikroflore. Bazilika deluje pomirjevalno in odpravlja nespečnost. V ljudski medicini velja kot naravno zdravilo zoper astmo, pljučna obolenja, tuberkulozo in vnetja ledvic. Bazilika pomaga tudi pri zniževanju telesne temperature in blaži simptome prehlada. Pri doječih materah pospešuje izločanje mleka. Deluje protibakterijsko in je zato primerna za zdravljenje različnih vnetij. Odlična je tudi v boju proti kariesu, krvavenju dlesni in slabemu zadahu. S poparkom iz bazilike pa lahko zdravimo tudi afte.

Origano je močan antioksidant

V sredozemski kulinariki je origano nepogrešljiva začimba pri pripravi omak in polivk za testenine ter obvezen dodatek na picah. Velja za pomemben vir vitamina K, vlaknin in za enega izmed najmočnejših antioksidantov. En sam gram origana ima namreč toliko antioksidantov, kot denimo 400 gramov paradižnika. Origano je znan po svojem protibakterijskem in protiglivicnem učinku ter protivnetnem delovanju. Uporablja se tudi v kozmetični industriji, saj je uspešen v boju z aknami.

Drobniak ima protitumorni učinek

Drobniak se zaradi svoje sveže arome odlično poda k juham, solatam, prelivom, rižotam, ribam, krompirju in mlečnim izdelkom, kot so jogurt, skuta ali kislá smetana. Vsebuje veliko vitamina A in C, 100 gramov drobnjaka namreč vsebuje skoraj 50 miligramov vitamina C, kar je približno 85 odstotkov priporočene

ga dnevnega odmerka, zaradi česar je odličen tudi v boju proti spomladanski utrujenosti. Drobniak je antiseptik, antioksidant, ki zavira procese staranja, antimikotik, saj deluje proti glivičnim obolenjem, diuretik – spodbuja delovanje ledvic in odvaja toksine iz telesa, in celo antibiotik. Spodbuja tek, ureja slabo prebavo, saj odstranjuje črevesne zadržavce in je odlično sredstvo proti napenjanju. Poleg tega znižuje krvni tlak in raven holesterola v krvi ter širi žile. Primeren je za slabokrvne in na splošno izboljšuje počutje našega organizma. Ugotovljeno je bilo tudi njegovo protitumorno delovanje, saj naj bi čebulnice drobnjaka pomagale zmanjševati nenormalno rast celic, ki so značilne za rakava obolenja.

Šetraj – začimba sreče, ki nas poživí

Šetraj zaradi številnih pozitivnih učinkov na energijo in moč človeka imenujemo tudi rastlina sreče ali dobro zelišče. Blaži napenjanje, zato je odličen dodatek k jedem, kot so stročnice, gobove jedi, jedi z veliko krompirja idr. Je domače zdravilo, ki pomaga pri želodčnih in črevesnih krčih, pri jetrnih in žolčnih boleznih ter pri sladkorni bolezni. Zdravi drisko, uravnava slabo prebavo ter odpravlja črevesne zajedalce. Šetraj deluje tudi kot antiseptik ter krepi spolno moč. Zelo učinkovito zdravi vnete dlesni, grlo ter razjede v ustih. V kozmetiki pa se ga uporablja pri težavah s suho in občutljivo kožo.

KNJIŽNE NOVOSTI

Leposlovje za odrasle

Ferrante, Elena: **Zlagano življenje odraslih** (družbeni roman)

Karlovšek, Igor: **Samo domov me pelji** (družbeni roman)

Anappara, Deepa: **Patrulja z bazarja Bhut: roman skozi otroške oči** (družbeni roman)

Švigelj-Mérat, Brina: **Ne želi si lahke poti** (družbeni roman)

Širok, Mojca: **Evidenca: [trilogija] Rim-Ljubljana-Bruselj** (kriminalni roman)

Nesbø, Jo: **Kraljestvo** (kriminalni roman)

Sivec, Ivan: **Ljubezen ob Kolpi: povest o kostelskem ljudskem junaku Mikuli** (zgodovinski roman)

Hieng, Primož: **Hodim, hodiš, hodimo: 100 pohodniških in tematskih poti** (planinski vodniki)

Cerar, Irena: **Pravljice poti brez meja: družinski izleti** (planinski vodniki)

Craveri, Benedetta: **Ljubice in kraljice: ženske na oblasti** (biografije)

Leposlovje za otroke in mladino

Murray, Alison: **Šavsi Zobec in majceni rakec** (slikanica)

Leighton, Jonny: **Kje kaka medved?** (slikanica)

Bezinovič-Haydon, Iva: **Moja babica ne ve, kdo sem** (slikanice)

Strokovno gradivo za odrasle

Okoliš, Stane: **Šinkov Turn in prva prizadevanja za razširitev šolskega pouka v vodiški župniji** (vzgoja in izobraževanje)

Drnovšek, Igor: **Najlepše stvari so blizu: 42 brezmejnih doživetij za konec tedna okoli Slovenije** (planinski vodniki)

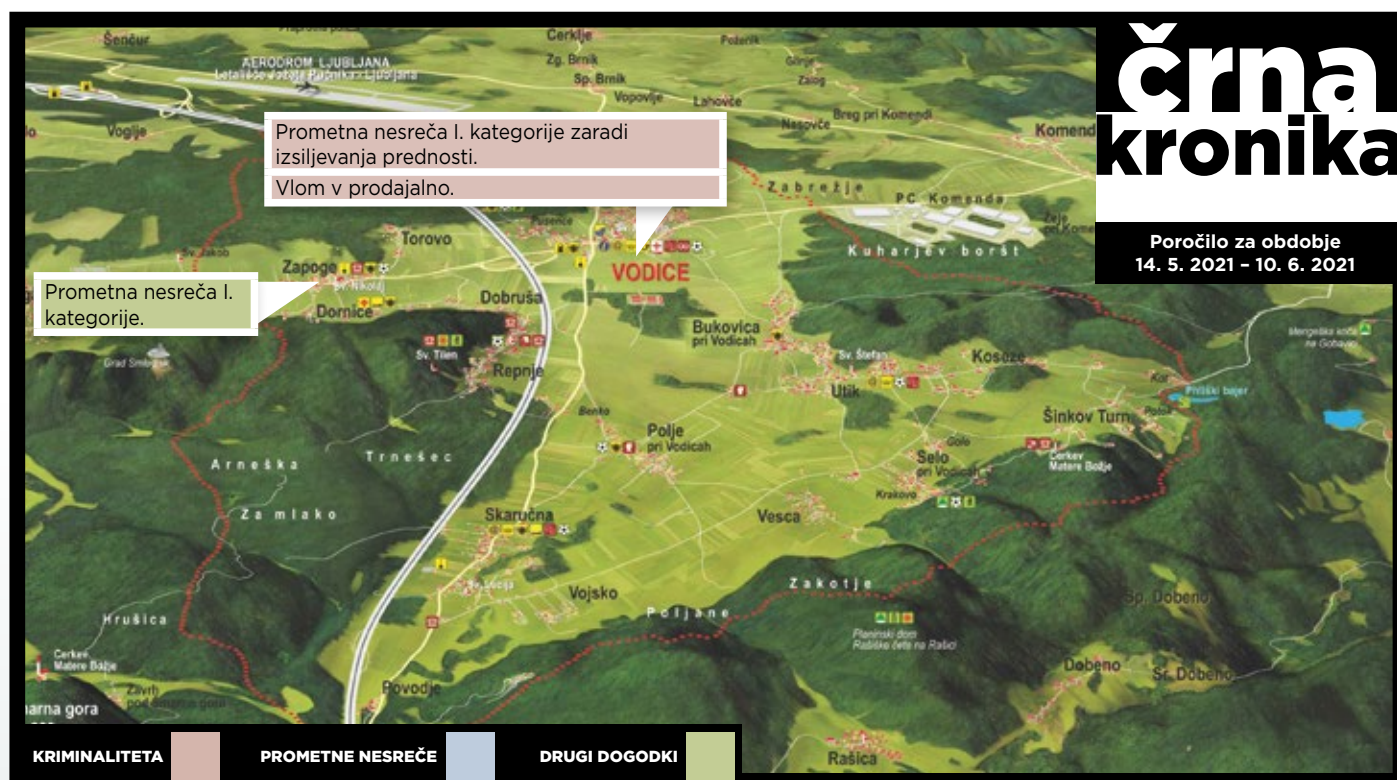
Strokovno gradivo za otroke in mladino

Lahko berljiva Ustava Republike Slovenije (družboslovje)

Ferlež, Jerneja: **Kako je bilo, ko še ni bilo štedilnikov** (etnologija)

LIP ODKUP HLODOVINE

LIP BOHINJ

From wood to wonders.

lipbohinj.si

Vaš partner v gozdu že 70 let

Predelava hlobovine na lastni žagi
Kratki plačilni roki in zanesljivo plačilo
Možnost izbire elektronske izmere

GOLOBIČ Mihaela ☎ 031 328 304

DEMŠAR Viljem ☎ 040 700 058

ČASOVNICA KOPITARJEVEGA
GLASA 2021IZID
GLASILAODDAJA
GRADIVA

AVGUST

22. 8. 2021

10. 8. 2021

SEPTEMBER

29. 9. 2021

10. 9. 2021

OKTOBER

27. 10. 2021

10. 10. 2021

NOVEMBER

24. 11. 2021

10. 11. 2021

DECEMBER

22. 12. 2021

10. 12. 2021

ZADRUGA V VODICAH

UGODNA PONUDBA

**BIOKILL S
PRŠILKO**
500 ml

5,35€

**COMPO VABA
ZA POLŽE**
1 kg

8,74€

SLADKOR
10 x 1 kg

6,50€

0,65€ / kg

KMETIJSKA ZADRUGA MEDVODE

PRODAJALNA VODICE

Kamniška cesta 8

TEL: 01/8324-011

GSM: 031/810-385

trg-vodice@kzmedvode.si

Odpiralni čas:

od ponedeljka do petka

od 7:00 do 19:00 ure

ob sobotah

od 7:00 do 13:00 ure

UGODEN NAKUP

Ponudba velja od 22. junija do 25. julija
(oz. do razprodaje zalog).

OBČINA VODICE

